

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 13

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”
м. Київ, МАУП, 26 березня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 25.02.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 13: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”, 26 березня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 300 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам реформування системи управління бізнесом в умовах розгортання кризових ситуацій та глобальної нестабільності.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, керівників та власників бізнесу, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і бізнесу.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Утвенко В. В.

Проблеми надання житлово-комунальних послуг населенню на сучасному етапі розвитку України 247

Могилевская О. Ю.

Ключевые аспекты развития маркетинговой деятельности промышленной компании в условиях современного рынка..... 251

Маценко Є. В.

Науково-методичні підходи формування стратегічних пріоритетів ефективного функціонування національної економіки в контексті глобальних тенденцій 255

Кулик П. Л.

Динаміка структурних складових податку на додану вартість..... 262

Голуб О. В.

Маркетинг в умовах фінансово-економічної кризи..... 267

Рудик О. В.

Управління підприємством в умовах економічної кризи 270

Швець Н. Г.

Діагностика наявності здібностей до стратегічного мислення..... 273

Єріна І. В.

Аутсорсинг у системі управління бізнесом 277

Середюк К. В., Філіппов М. І.

Децентралізація доходів місцевих бюджетів України в умовах фінансово-економічної кризи 280

Левченко В. М.

Методичне забезпечення планування діяльності туристичного підприємства в умовах ринкової економіки 283

Волобоєва Т. В.

Діяльність страхових компаній в умовах кризового стану 288

Янюк К. В.

Інноваційні методи просування фітнес-послуг в кризових умовах..... 292

Солдатко О. М.

Проблема управління фірмою з імпорту в Україну стоматологічних матеріалів за умов нестабільної економіки 296

ПРОБЛЕМИ НАДАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ НАСЕЛЕННЮ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Становлення і розвиток української державності, вип. 13, с. 247–250

Житлово-комунальна сфера завжди посідала вагоме місце в соціально-економічному розвитку населених пунктів, регіонів та країни загалом. Без її безперерійного функціонування неможливо уявити нормального життя та побуту наших громадян, а комунальні послуги є одним з основних видів послуг.

Ця галузь включає власне житлове господарство, системи водопостачання та водовідведення міст, тепло, енерго та газопостачання і значною мірою міський пасажирський транспорт. У житлово-комунальній сфері експлуатується до 26 % виробничих фондів України, зайнято до 5 % працездатного населення, працюють понад 14,2 тис. підприємств по всій Україні, які надають понад 40 видів різноманітних послуг, щорічно споживається до 14 млрд куб. м. газу, десятки млрд. квт. год. електроенергії та 1,5 млн тон вугілля.

Проте на сьогоднішній день житлово-комунальна сфера України зіштовхнулася з низкою болючих проблем. Більшість комунікацій та виробничих підприємств галузі були побудовані ще за радянських часів, тому зношеність основних виробничих фондів підприємств ЖКГ досягає 70 %, що призводить до частих аварій, наслідки яких усуваються за рахунок населення, яке чимраз більше сплачує за житлово-комунальні послуги, а якість цих послуг внаслідок зношення технологій чимдалі погіршується (приміром у підвалах часто прориває труби, внаслідок чого знижується рівень опалення в квартирах, припиняється подача води або вода подається “іржавою” чи “зеленою” з неприємним присмаком). До того ж, утримання житлового фонду в належному стані вимагає великих фінансових і фізичних витрат. Надзвичайно гострою проблемою постає здійснення своєчасного ремонту житлових приміщень, а в умовах переходу України до ринкової економіки обсяг і складність діяльності житлово-комунальних підприємств та організацій значно зростають [6, 50; 7, 116; 8, 156].

Загалом по Україні на даний час 2/3 населених пунктів не мають оптимізованих схем тепlopостачання, відсутня відповідальність споживачів за самовільне користування тепловою енергією та самовільне від’єднання від теплових мереж і систем, внаслідок чого виникає розбалансованість системи

теплопостачання, погіршення якості послуг, нераціональне використання ресурсів та припинення функціонування системи централізованого теплопостачання [5].

Одна з найгостріших проблем розвитку ЖКГ та надання якісних комунальних послуг полягає в законодавчій базі, адже ні норми Закону “Про місцеве самоврядування в Україні” (1997 р.), ні Закон України “Про об’єднання співвласників багатоквартирного будинку” (2002), Закон України “Про житлово-комунальні послуги” (2004 р.), “Загальнодержавна програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009–2014 рр. (нову ще неприйнято), а також локальні нормативно-правові акти належним чином не регулюють механізми та встановлення контролю за наданням цих послуг, порядок створення Об’єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) та функціонування ЖЕКів, особливо щодо управління діяльності. Більш того, діючий Житловий кодекс Української РСР був прийнятий ще за радянських часів понад 30 років тому (1983 р.) і не відображає сучасних реалій розвитку ЖКГ та надання житлово-комунальних послуг, асортимент яких значно зріс, а радянські методи управління взагалі є чужими для реальності (лише преамбула цього закону чого варта “В результаті перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції в нашій країні було створено необхідні передумови для розв’язання однієї з найважливіших соціальних проблем — задоволення потреби трудящих у житлі. Втілюючи в життя ленінські ідеї побудови комуністичного суспільства і здійснюючи курс на підвищення матеріального та культурного рівня життя народу Радянська держава послідовно реалізує розроблену Комуністичною партією програму житлового будівництва” [1].

Ще однією проблемою для житлово-комунальної сфери стало підвищення вартості комунальних послуг, яке відбулося в 2014 р. Більш того, уряд А. Яценюка за домовленістю з МВФ планує подальше кількаразове зростання цін на житлово-комунальні послуги в найближчі роки (особливо на газ для населення, електроенергію, а також опалення). З одного боку, це має встановити реальну вартість наданих комунальних послуг та зробити бюджет “НАК Нафтогаз України”, на покриття дефіциту якого спрямовується з державного бюджету десятки млрд грн, бездефіцитним. А з іншого боку, населення масово не платить за комунальні послуги, що негативним чином відбивається на роботі комунальних підприємств. Навіть постійне зростання субсидій населенню на ці потреби не може вирішити проблеми неплатежів. Лише упродовж 2014 р. субсидії населенню на оплату житлово-комунальних послуг зросли в Україні в 4,3 рази (у січні 2015 р. українцям було призначено 63,4 млн грн субсидій (в середньому по 354,2 грн на родину (усього про надання допомоги в сплаті житлово-комунальних послуг до органів соціального захисту населення звернулося 178,9 тис. сімей в Україні) [3].

Масове створення ОСББ могло б кардинально вирішити питання покращення якості наданих комунальних послуг та здешевити їх вартість, адже ЖЕКи як посередники між населенням та комунальними підприємствами

мають численний апарат працівників, на утримання яких спрямовується значна частина коштів населення. Але ОСББ не стали масовим явищем і не охопили в 2014 р. до 70 % житлової площі багатоквартирних будинків як це передбачалося Загальнодержавною програмою реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009–2014 рр. Крім цього, тарифи на житлово-комунальні послуги є великим полем для корупції в ОСББ. Видатки на обслуговування членів ОСББ бувають набагато вищими за реальні ціни. Лише в 2012–2013 рр. в Києві було зареєстровано 10 кримінальних проваджень проти керівництва ОСББ.

Непоодинокими є випадки, коли в Києві частина коштів на оплату комунальних послуг просто розкрадається в районних державних адміністраціях та ЖЕКах. Приміром, буває, що при райдержадміністраціях з відома чиновників створюються товариства з обмеженою відповідальністю, де осідає частина коштів громадян або ЖЕКи заробляють кошти на ремонтах, завищуючи їхню реальну вартість (відкати) чи організовують “фальшифі ремонти” [4; 2].

Тому для вирішення головних проблем розвитку ЖКГ України та покращення якості комунальних послуг, наданих населенню, необхідно, перш за все, провести зміни до вітчизняного законодавства, насамперед, прийняти новий Житловий Кодекс України та нову Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства, внести кардинальні зміни в Закон України “Про житлово-комунальні послуги” та Закон України “Про об’єднання співвласників багатоквартирного будинку”. Необхідно також матеріально стимулювати запровадження комунальними підприємствами енергозберігаючих технологій та оновлення застарілої інфраструктури, перехід на використання біопалива (частина коштів на ці потреби має виділятися з державного та місцевого бюджетів). І найважливіше, потрібно встановити жорсткий контроль, перш за все з боку органів місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення за використанням коштів, які населення сплачує за комунальні послуги.

Серед шляхів вирішення проблем розвитку житлово-комунальної сфери України та поліпшення надання комунальних послуг населенню експерти Х Міжнародної науково-практичної конференції “Ресурсозбереження та висока якість послуг — стратегічне завдання розвитку житлово-комунального господарства України” (18 лютого 2015 р., м. Яремче Івано-Франківська область) виділяють наступні:

- необхідність формування механізмів для створення ефективного власника житлового фонду як кінцевого споживача;
- необхідність формування стандартів, нормативів та вимог з надання житлово-комунальних послуг з послідовним доведенням їх до вимог ЄС;
- підвищення рівня енергоефективності на всіх етапах підготовки та надання послуг;
- приведення тарифів до економічно обґрунтованих з запровадженням елементів стимулювання надавачів послуг як запорука розвитку підприємств ЖКГ;

- формування сприятливої інвестиційної політики в сфері ЖКГ;
- прийняття нормативно-правових актів, що забезпечать ефективне функціонування та розвиток галузі [5].

Література

1. *Житловий* кодекс Української РСР: Закон від 30.06.1983 № 5464-X // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1983. — Додаток до № 28. — Ст. 573.
2. *Дорогая* коммуналка: как ЖЭКи обворовывают киевлян. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://toneto.net/news/kultura/dorogaya-kommunalka-kak-geki-obvorovivayut-kievlyan>
3. *За год* субсидии на оплату ЖКУ для украинцев выросли в 4,3 раза. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://newsoboz.org/obshchestvo/za-god-subsidii-na-oplatu-zhku-dlya-ukrainssev-vyrosli-v-4-3-21022015200000>
4. Закон України “Про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009–2014 роки від 11.06.2009 № 1511-VI (1511–17) // ВВР України. — 2009. — № 47–48. — Ст. 720.
5. *Проблеми* розвитку підприємств житлово-комунального господарства 18.02.2015 обговорювали на X Міжнародній науково-практичній конференції “Ресурсозбереження та висока якість послуг — стратегічне завдання розвитку житлово-комунального господарства України”. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.auc.org.ua/news/problemi-rozvitku-pidpriemstv-zhitlovo-komunalnogo-gospodarstva>
6. *Утвенко В. В.* Муніципальна соціально-економічна політика: Навч. посіб. / В. В. Утвенко. — К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2011. — 140 с.
7. *Утвенко В. В.* Регіональні особливості розвитку житлово-комунального господарства міст України / В. В. Утвенко / Становлення і розвиток української державності: Матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції: актуальні проблеми розвитку державного та регіонального управління на сучасному етапі розвитку України” (м. Київ, 14 листопада 2013 р.) / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — К: МАУП. — 2014. — С. 116–121.
8. *Утвенко В. В.* Управління житлово-комунальною сферою міст України в контексті діяльності органів місцевого самоврядування / В. В. Утвенко // Наукові праці МАУП. — 2014. — Вип. 40 (1). — С. 155–161.